



SOCIALANTROPOLOGI
Högskolan Dalarna

INFORMATION
Gäller vårterminen 2006

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ämnet socialantropologi	2
Allmänt om kurser	4
Personal	5
Allmän information A-Ö	8
Kursplaner	18
Socialantropologi A, 20 p (campus och distans)	18
Socialantropologi B, 20 p (campus och distans)	19
Socialantropologi C, 20 p	21
Socialantropologi D, 20 p	22
Medicinsk antropologi A, 10 p	23
Introduktion till socialantropologi A 5 p (campus och distans)	24
Genus, familj och socialisation i globalt perspektiv A, 5 p (campus och distans)	24
Att tolka och förstå omvärlden 1 - etnografiska metoder A, 5 p (campus och distans)	25
Makt och försörjning - globalisering och försörjning A, 5 p (campus och distans)	26
Bilaga 1	27
Studentintroduktion - en snabbstart till framgångsrika studier för den "gröna studenten" av Christina Hedblom, doktorand i socialantropologi	

ÄMNET SOCIALANTROPOLOGI

Socialantropologer studerar hur människor i olika delar av världen organiserar sina liv socialt och kulturellt. Antropologer är intresserade av människors sätt att kommunicera, deras värderingar av olika aspekter av livet, hur de tänker och vad de gör. Tidiga socialantropologiska studier genomfördes huvudsakligen utanför Europa. Idag utgör hela världen (inklusive vårt eget samhälle) det antropologiska studiefältet.

Socialantropologi karaktäriseras av ett holistiskt och jämförande perspektiv samt av den antropologiska metoden deltagande observation. Med ett *holistiskt perspektiv* menas en helhetssyn på mänskligt liv. Förr innebar det att antropologer studerade alla aspekter av socialt liv, som släktskap, ekonomi, politik och religion i ett samhälle. I dagens globala och urbana miljö är utgångspunkten mer ett studium av människor och deras perspektiv på sina liv, vilka kan jämföras med likartade fenomen i andra sammanhang och/eller andra delar av världen.

Det *jämförande perspektivet*, som innebär jämförelser mellan grupper och samhällen visar att det finns olika sätt att tänka om och tolka relationer och händelser. Inte minst visar jämförelser att andra sätt att agera och förklara verkligheten är lika logiska utifrån dessa människors perspektiv som våra egna handlingar och förklaringsmodeller är för oss. Den kunskap om olika kulturella system som antropologer producerar hjälper oss därför att problematisera grundläggande antaganden och begrepp i vår egen kultur och, inte minst, att ifrågasätta sådant vi tidigare tagit för givet. Socialantropologi som ämne främjar på detta sätt ett kritiskt tänkande och tar avstånd från att värdera eller rangordna samhällen.

Det område till vilket antropologen förlägger sin studie kallas för fält och vistelsen bland de människor som studeras kallas fältarbete. För att samla information om människor och deras samhällen an-

vänder antropologer som metod främst *deltagande observation*. Metoden innebär att forskaren deltar i de aktiviteter och samtal som människorna i studien själva är engagerade i. Deltagande observation sker också under en längre tid och brukar kompletteras med intervjuer av olika slag. Detta angreppssätt gör socialantropologen själv till det främsta undersökningsinstrumentet, det medel genom vilket information filtreras. Deltagande observation som metod innebär nya och spännande utmaningar vad gäller frågor om vetenskaplighet och datas tillförlitlighet.

Antropologisk kunskap och kompetens, inte minst förmågan att genom observation och intervjuer samla in, analysera och tolka kvalitativa data, efterfrågas i allt högre grad på arbetsmarknaden. I en global värld har kunskap om varierande kulturella perspektiv blivit allt viktigare såväl inom som utom Sverige. Internationellt arbetar antropologer bland annat med bistånd, fredsarbete och interkulturell kommunikation. Nationellt har ämnets fokus på förståelse av människor i olika sociala och kulturella sammanhang gjort antropologisk kunskap efterfrågad inom områden som media, skolan, marknadsföring, vård, reklam, turistnäring och förvaltning. Antropologer arbetar annars huvudsakligen inom den akademiska världen med undervisning och forskning.

I ämnet socialantropologi vid Högskolan Dalarna arbetar för närvarande 8 antropologer. I ämnesgruppen återfinns några centrala inriktningar. En sådan är ett intresse för *processer för identitetsskapande* och de föreställningar som formar våra uppfattningar om oss själva och andra. Ett annat stort intresse är hur *maktrelationer* uttrycks och utövas mellan människor såväl individuellt som i grupp och i organisationer. Vi ger därför speciell uppmärksamhet åt aspekter av identitet som påverkar hierarkiska relationer. Det gäller bland annat klass, kön, sexualitet, etnicitet och ålder. En bättre förståelse av de *processer*, som leder till förändring och kontinuitet (varaktighet) i ett samhälle är ett tredje stort intresseområde. Ett fjärde intresseområde gäller att öka vår förståelse för *människan* i ett

större sammanhang, dvs i relation till *stat* och *marknad* och till *globala processer*. Vi undersöker hur statens maktutövning tolkas och ifrågasätts och hur olika globala processer som exempelvis idéer om risksamhället, ändliga resurser och perfekta kroppar förmedlas via nyheter, sport, mode och populärkultur och uppfattas såväl lokalt som globalt.

Socialantropologi kan, förutom på Högskolan Dalarna, även studeras vid Stockholms, Uppsala, Göteborgs, Lunds och Linköpings Universitet. Utbildningen är likvärdig vid de olika lärosätena och man kan börja på en plats och fortsätta vid en annan.

ALLMÄNT OM KURSER

Grundkursen i socialantropologi omfattar en termins heltidsstudier, motsvarande 20 poäng. Kursen ger en överblick över ämnets olika kunskapsfält, dess begreppsapparat och metoder och inkluderar olika praktiska övningar. Delkurserna på grundkursen kan också läsas som separata 5-poängskurser (se Kursplaner).

Vår B-kurs på ytterligare en termin ger en breddning i socialantropologisk teoribildning och metod. Den studerande utvecklar även sin förmåga till självständig analys genom en B-uppsats.

Vill man fördjupa sina kunskaper i antropologi och göra ämnet till huvudämne i sin examen (filosofie kandidat/magister motsvarande 120/160 poäng) finns ytterligare en C- och en D-kurs. Dessa terminslånga kurser varvas och ges varannan termin.

Vi erbjuder också en 10-poängskurs i Medicinsk antropologi som ges på kvartsfart med start på höstterminen.

PERSONAL

Bartholdsson, Åsa, doktorand och adjunkt

e-post: aba@du.se, tel: 77 82 23

Forskningsinriktning: Barn, utbildning, socialisation, ålder, normalitet.

Publikationer: "Om att samlas runt rättvisa i en svensk förskoleklass. Ett tema i ett pågående fältarbete", 1999. "På jakt efter rätt inställning - att fostra positiva och reflekterande elever i en svensk skola", 2003.

"Pretending democracy" - 2003. "Konsten att konstruera sanning: Om barns och föräldrars tid för samtal", 2004.

Bretschneider, Peter, fil.dr., lektor och lärare med studierektorsuppgifter (ekonomi)

e-post: pbt@du.se, tel: 77 82 29

Forskningsinriktning: Antropologisk teori och metod, social organisation, socialisation, identitetsskapande och multikulturalism med geografisk inriktning främst på Afrika och Europa.

Publikationer: "Sociobiological Models of Polygyny: A Critical Review", 1992. *Polygyny: A Cross-Cultural Study*, 1995. *Iranian Immigrant Perception of Childhood and Parenthood: The Impact of Indigenous Pedagogy on Risk Management and Traffic Safety Education*, 2002.

Ekman, Ann-Kristin, docent och ämnesföreträdare

e-post: ake@du.se, tel: 77 82 34

Forskningsinriktning: Förändringsprocesser på svensk landsbygd, lokal tillhörighet, lokalpolitik, regional utveckling samt social organisation, släktskap, de "nya" svenska familjebildningarna.

Publikationer: *Community, Carnival and Campaign. Expressions of Belonging in a Swedish Region*, 1991. Redaktör för *Bortom bruksandan: Föreställningar om kultur, historia och utveckling i Bergslagen*, 1996.

"Från korskusiner till plastpappor: Släktskap i ständig förändring", 2003, "Too much kinship?: Managing social relations in a small village in Sweden", 2003.

Hallgren, Claes, fil.dr., lektor

e-post: clh@chello.se, tel: 77 82 70

Forskningsinriktning: Representation.

Publikationer inom detta område: *Två Resenärer - Två Bilder av Australien. Erik Mjöberg och Yngve Laurells vetenskapliga expedition 1910 - 1913*, 2003. *Upplysning och hedniskt mörker. Etnografiska föremål i tre porträtt (i) Främlingen dröm eller hot*, 1996. "Från darwinism till konst. Det Etnografiska Museet i Stockholm vid slutet av 1800-talet och början av 1900-talet." E-bok.

Hanefors, Monica, fil.dr., lektor

e-post: hfs@du.se, tel: 77 89 36

Forskningsinriktning: Turism

Publikationer: *Paradise Regained: Tourists Visiting the 'Non-ordinary'*, (PhD diss.), 2001. Medförfattare till ett flertal artiklar, t ex "Searching for the extraordinary meal experience", 2003.

Henning, Annette, fil.dr., lektor (tjänstledig 2006)

e-post: ahe@du.se, tel: 77 87 15

Forskningsinriktning: Relationen människa - energi, hus och hem, materiell kultur, genus.

Publikationer: *Ambiguous Artefacts: Solar Collectors in Swedish Contexts. On Processes of Cultural Modification*, 2000. "Det finns ingen sol i Sverige' - nätverk kring solenergin", 2001. "Solvärme och svenska vanor", 2003. "Equal couples in equal houses: Cultural Perspectives on Swedish Solar and Bio-Pellet Heating Design", 2004.

Holmqvist, Tove, fil.dr., lektor och lärare med studierektorsuppgifter (utbildning), programansvarig kulturvetenskapligt program

e-post: tho@du.se, tel: 77 82 63

Forskningsinriktning: Genus, medicinsk antropologi, medier och populärkultur.

Publikationer: *'The Hospital is a Uterus': Western discourses of childbirth in late modernity - a case study from northern Italy*, 2000. Medredaktör till *Tecken i tiden - sju texter om ungdomskultur*, 1989 och *Kommunikationens korsningar - möten mellan olika traditioner och perspektiv i medieforskningen*, 1994.

Poluha, Eva, docent, lektor

e-post: epo@du.se, tel: 77 82 30

Forskningsinriktning: Relationen människa-stat, barn, socialisering, genus, etnicitet, kontinuitets- och förändringsprocesser.

Publikationer: *Central Planning and Local Reality: the case of a producers cooperative in Ethiopia*, 1989. Medredaktör till *Contesting 'Good' Governance: crosscultural perspectives on representation, accountability and public space*, 2002. "Learning Political Behaviour: Peasant-State Relations in Ethiopia", 2002. "Beyond the Silence of Women in Ethiopian Politics", 2002. *The Power of Continuity - Ethiopia through the eyes of its children*, 2004.

ALLMÄN INFORMATION A-Ö

ADRESS

Högskolan Dalarna
Socialantropologi
791 88 Falun

Besöksadress: f.d. Dalregementet, Sjukan (till höger uppe i backen bakom Mediehuset)

Tel: 023-77 80 00 växel

ADRESSÄNDRING

Högskolan uppdaterar automatiskt alla folkbokföringsadresser mot folkbokföringens register. Men du måste själv se till att rätt tillfällig adress är anmäld till högskolan. Om du har flyttat meddelar du din nya adress till *studieadministratören för att kunna få viktig information, intyg mm så fort som möjligt.

ANMÄLAN TILL TENTAMEN

Till ordinarie tentamen behöver du inte anmäla dig. För omtentamen görs skriftlig anmälan minst en vecka i förväg, information om datum anslås separat. Anmälan görs på särskild blankett som finns hos *studieadministratören. Tag med kvitto på betald *kåavgift och giltig fotolegitimation till varje salskrivning (*Tentamen).

ANSLAGSTAVLA

På ämnets anslagstavla i Sjukan offentliggörs all information som är relevant för dina studier: aktuella kursscheman, tentamensresultat etc.

ANSÖKAN

Om du vill läsa vid Högskolan Dalarna måste du skicka en ansökan enligt anvisningar som finns i *kurskatalogen. Ansökningsblankett rekvideras från högskolans reception eller från nätet (www.du.se). Sista ansökningsdag för vårterminen är den 15 oktober och för höst-

terminen den 15 april. Närmare information hittar du i *kurskatalogen.

ANTAGNING

Efter att du ansökt om att delta i en kurs prövar antagningsenheten om du är behörig (*Behörighet) att delta i den kurs som du vill läsa. Ifall att antal sökande överskrider de antal platser som erbjuds görs ett urval bland de sökande. Du meddelas sedan om du är antagen eller reservplacerad. Närmare information om antagningsrutiner hittar du i *kurskatalogen.

ARBETSFORMER (*Undervisning)

AVREGISTRERING

Om du har registrerat dig och avbryter kursen skall du avregistrera dig hos *studieadministratören inom 10 dagar.

BEHÖRIGHET

Den som vill läsa vid Högskolan Dalarna måste uppfylla vissa behörighetskrav (förkunskaper från gymnasiet, folkhögskola, högskola eller universitet). Behörighetskraven är olika för olika kurser. Vilken behörighet som krävs för viss kurs framgår ur Högskolan Dalarnas *kurskatalog.

BETYG (*Tentamen)

Följande betyg ges: VG = Väl Godkänd, G = Godkänd eller U = Underkänd.

BIBLIOTEK

Högskolans bibliotek ligger i huvudbyggnaden vid Lugnet. Där finns flera bibliotekarier att fråga vid behov. Biblioteket är välförsett med socialantropologisk litteratur.

BOSTÄDER

Du har redan vid terminsstart möjlighet att teckna ett förstahandskontrakt på en bostad. Som heltidsstudent vid Högskolan Dalarna är du garanterad en bostad.

ETNOGRAFISKA MUSEET

På höstterminerna brukar socialantropologiämnet tillsammans med kulturvetenskapen anordna ett starkt subventionerat studiebesök på Etnografiska museet i Stockholm med specialvisningar av aktuella utställningar, tehus m m. Information om detta ges vid lämpligt undervisningstillfälle och via *hemsidan.

EXAMINATION (*Tentamen)

FÖRKUNSKAPSKRAV

Standardbehörighet A gäller för att börja läsa socialantropologi. För att läsa B-kursen krävs Socialantropologi A (1-20p) eller Kulturanthropologi A (1-20p). För C-kursen krävs Socialantropologi A och B (1-40p) eller Kulturanthropologi A och B (1-40p). För D-kursen krävs Socialantropologi A-C (1-60p) eller Kulturanthropologi A-C (1-60p).

HEMSIDA

Socialantropologiämnet har en egen hemsida på högskolans webb (www.du.se) där all samlad och uppdaterad information om ämnet och de kurser vi ger skall finnas tillgänglig. Adressen till hemsidan (lägg den gärna bland dina favoriter) är www.du.se/socialantropologiamnet

INTYG

Intyg utfärdas av *studieadministratören på din begäran.

KOPIERING

Alla studerande kan utnyttja kopieringsapparat i Mediehuset och på Lugnet för studieändamål. Kopieringskort köpes hos studieadministratören i Mediehuset eller i receptionen på Lugnet. 100 kopior à 70 kr, 200 kopior à 120 kr och 500 kopior à 250 kr.

KNYTKALAS

En gång per termin brukar det ordnas ett knytkalas på Sjukan för samtliga antropologistuderande och lärare. Information om detta ges vid lektioner och på *hemsidan.

KURS

Grundutbildningen i socialantropologi består av fyra kurser: A-, B-, C- och D-kurs. Dessa kurser bygger på varandra, dvs man kan inte läsa B-kursen förrän man har klarat av A-kursen osv. Varje kurs ger 20 poäng och motsvarar 20 veckors heltidsstudier. Kurserna på A-nivå kan också läsas som separata 5-poängskurser.

KURSBEVIS

Studerande på fristående kurs erhåller efter avslutad kurs ett kursbevis på avklarade poäng.

KURSINTRODUKTION

För nybörjare på A-kursen hålls kursintroduktion vid terminens början. Då presenteras ämnets lärare och övriga medarbetare och det ges information om kursernas uppläggning.

KURSKATALOG

Kurskatalogen presenterar ämnen och kursutbud vid Högskolan Dalarna. Katalogen innehåller en beskrivning av de ämnen som kan läsas vid högskolan, anvisningar för anmälan, anmälningsblanketter etc.

KURSLAG (*Kursutvärdering)

KURSLITTERATUR

Aktuell kurslitteratur finns tillgänglig på nätet (*Hemsida) eller i Fronter (*Lärandeplattform). Biblioteket ska ha referensexemplar av all kurslitteratur. Eftersom bibliotekets exemplar inte räcker till för alla studenter är det dock lämpligt att köpa kurslitteraturen

(Akademibokhandeln på högskolan eller via Internet). Vänta med inköp tills du hört med respektive delkursansvarig så att inga sista minuten-ändringar har gjorts. Observera att viss kurslitteratur säljs av läraren i separata kompendier vid kursstart.

KURSPLANER

Kursplanerna för socialantropologi innehåller en detaljerad beskrivning av kursernas nivå, inriktning, omfattning och målsättning. Dessutom beskrivs förkunskapskraven och undervisnings- och examinationsform för varje enskild kurs. Kursplanerna ligger på nätet (*Hemsida). I denna broschyr finns förkortade versioner av kursplanerna.

KURSUTVÄRDERING

I slutet av varje kursmoment utdelas skriftliga kursutvärderingar som är anonyma. Varje kurs väljer också 3-4 studeranderepresentanter till ett kurslag som tillsammans med kursansvarig diskuterar kursernas utformning och innehåll. Tillsammans utgör de skriftliga kursutvärderingarna och samtalen mellan kurslag och lärare ett viktigt led i att förbättra utbildningen.

KÅRAVGIFT

Observera att du måste vara medlem i Studentkåren för att få studera vid Högskolan Dalarna. Kvitto på betald kåravgift och giltig fotolegitimation måste medföras till varje salskrivning (*Tentamen). Om du har frågor kring kårobligatoriet eller kåravgiften kan du kontakta Studentkåren.

LOKALER

Undervisningslokalerna finns på regementsområdet (fd Dalregementet) och i högskolans huvudbyggnad på Lugnet. Möjlighet att värma mat finns i Mediehuset. Det finns gott om parkeringsplatser. Hör med receptionen vad gäller parkeringstillstånd.

LÄRANDEPLATTFORM

Högskolans lärandeplattform heter Fronter. Här kan du kommunicera med studiekamrater och lärare på webben utanför klassrummet.

Varje 20-poängskurs som är aktiv den aktuella terminen har ett rum i Fronter, som du får söka upp med hjälp av kursens namn (t.ex. heter A-kursen SBA027 och rummet börjar då med detta namn). Adressen till Fronter är <https://fronter.du.se>

LÄRARE MED STUDIEREKTORSUPPGIFTER

Tove Holmqvist (*Personal) träffas efter överenskommelse. Nås lättast via mail (tho@du.se).

MOTTAGNINGSTIDER (*Studieadministratör och *Lärare med studierektorsuppgifter)

Lärare träffas i samband med undervisning eller efter överenskommelse. Allas e-postadresser och telefonnummer är angivna under *personal.

OMTENTAMEN (*Tentamen)

PROGRAMKATALOG

Socialantropologi kan också läsas inom några av högskolans utbildningsprogram, t ex kulturvetarprogrammet och lärarprogrammet. Programmen presenteras i högskolans programkatalog.

REGISTRERING

För att kunna bedriva aktiva studier och för att kunna tentera måste du vara registrerad som studerande. Registrering sker vid första kurstillfället. Datum och plats meddelas per brev hem. Observera att registreringen är obligatorisk och att den som inte deltar förlorar rätten till sin studieplats. Om du registrerar dig på en kurs innebär det en bekräftelse på att du har för avsikt att gå kursen den terminen (*Avregistrering).

SALSKRIVNING (*Tentamen)

SCHEMA

För varje delkurs i socialantropologi finns ett kursschema där lektionstider, salar och läsanvisningar står angivna. Scheman anslås på institutionens anslagstavla så tidigt som möjligt eller delas ut i samband med kursstart. De är även tillgängliga på den egna *hemsidan eller i kursens rum i Fronter (*Lärandeplattform).

SKRIVNINGAR (*Tentamen)

STUDENTKÅREN (*Kåravgift)

STUDIEADMINISTRATÖR

Studieadministratör t o m januari är Inger Hermansson. Tel: 77 83 28 eller ihe@du.se. Från och med februari är Lottie Erdman-Sund studieadministratör. Tel: 77 83 28 eller les@du.se. Lottie hittar du i Mediehuset på f d regementsområdet.

STUDIEAVBROTT

Meddela studieavbrott till studieadministratören. Du har möjlighet att återuppta studierna vid ett senare tillfälle, under förutsättning att plats finns. Glöm inte att meddela försäkringskassan och CSN vid långvariga studieuppehåll.

STUDIEMEDEL

De flesta studerande finansierar sina studier helt eller delvis med hjälp av statliga studiemedel. Studiemedel söks terminsvis och betalas ut månadsvis. Inga utbetalningar görs förrän man har registrerat sig på kursen. För närmare upplysningar hänvisas till Centrala Studiemedelsnämnden, Holmgatan 30, 791 22 Falun, telefon CSN 0772-27 63 00. Blanketter kan beställas via nätet: www.csn.se.

STUDIEORTSBYTE

Om du har läst antropologi vid ett annat svenskt lärosäte och vill byta till socialantropologi vid Högskolan Dalarna, så medges detta i

mån av plats. Tag kontakt med *studieadministratören för närmare information.

STUDIEREKTOR (*Lärare med studierektorsuppgifter)

STUDIETAKT

Alla kurserna är avsedda för heltidsstuderande. Det innebär att svårighetsgraden och omfånget är anpassade efter studenter som ägnar hela dagarna åt studier. Räkna med att du behöver läsa minst 200 sidor i veckan.

STUDIETEKNIK (*Bilaga 1)

STUDIEVÄGLEDNING

Vid frågor kan du antingen vända dig till studievägledare Susanne Erkes (i huvudbyggnaden vid Lugnet) eller *lärare med studierektorsuppgifter.

TENTAMEN

Inom socialantropologi förekommer i huvudsak fem slag av kunskapsprov, nämligen salskrivning, examinerande seminarier, kontinuerlig examination i form av skriftliga hemuppgifter, hemskrivning och uppsatsskrivning. *Salskrivningar* pågår vanligtvis under 4 timmar. *Kontinuerlig examination* sker i regel med en skriftlig hemuppgift per vecka under kursens gång. *Hemskrivning* bearbetas under den tid som anges på schemat. Vid kontinuerlig examination och hemskrivning är hjälpmedel i form av kurslitteratur mm tillåtna. Svar på samtliga uppgifter som ingår i hemskrivningen måste lämnas in samtidigt. För sent inlämnad tentamen riskerar att ej bedömas. Kontakta läraren om nästa tentamenstillfälle.

Vid underkänd tentamen bedömer läraren om svaren enbart behöver kompletteras eller om nya hemfrågor ska besvaras. *Omtentamen* kan i vissa fall ges i form av salskrivning. Obs *anmälan till omtentamen ska lämnas till studieadministratören senast 1 vecka innan. Utöver

första skrivningstillfället samt omtentamen/komplettering bereds i regel ytterligare ett tillfälle, s.k. *uppsamlingstentamen*, i slutet av terminen för att tentera av delmoment. B-, C- och D-uppsatser ventileras vid seminarium. Därefter har den studerande 3 veckor på sig att komplettera enligt de synpunkter som framkommit under ventileringen. C- och D-uppsatser bedöms av handledare och examinator.

Kunskapsproven bedöms i regel med antingen väl godkänd (VG), godkänd (G) eller underkänd (U). Bedömningsgrunderna för betygsättning anges vid tentamenstillfället. Även omtentamen och uppsamlingstentamen bedöms med VG, G eller U, dock höjs bedömningskraven eftersom de studerande har haft längre tid på sig att läsa in och bearbeta lärostoffet.

UNDERVISNING

Undervisningen på en 5-poängskurs ges i regel en till två gånger per vecka i fyra veckor, med en femte vecka avsatt för examinationsförberedelse eller hemskrivning. Undervisningen är i princip obligatorisk, men lärarna kan ha skilda uppfattningar om vad detta innebär. Kontrollera därför noga vad som gäller inför varje delkurs. Om du inte kan närvara vid något tillfälle får du räkna med att ta igen detta på lämpligt sätt. Hör med respektive delkursansvarig vad som gäller.

UPPSATSANVISNINGAR

Ett separat häfte finns för att underlätta uppsatsskrivandet på B-, C- och D-nivå. Häftet är tillgängligt via *hemsidan men brukar också delas ut till varje studerande i början av terminen.

UPPSATSVENTILERING

En separat anvisning finns som i detalj beskriver vad som ska uppmärksammas vid en ventilering. Också denna anvisning är tillgänglig via *hemsidan.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Kontakta *studieadministratör, *lärare med studierektorsuppgifter (*Personal) och besök gärna vår *hemsida med den senaste informationen www.du.se/socialantropologiamnet

KURSPLANER (förkortade versioner)

De fullständiga versionerna av kursplanerna kan nås via *hemsidan.

SOCIALANTROPOLOGI A, 20 p (campus SBA027 och distans SBA032)

MÅL

Efter genomgången kurs skall de studerande ha tillägnat sig kunskap om människan som kultur- och samhällsvarelse och kännedom om problemställningar och forskningsmetoder inom ämnet socialantropologi. Vidare syftar kursen till att stimulera till aktivt kunskapstillägnande, bland annat genom att belysa aktuella samhällsproblem ur antropologiskt perspektiv; att utveckla de studerandes färdigheter i socialantropologisk analys samt förmåga till vetenskaplig argumentation.

INNEHÅLL

Kursen omfattar fyra delkurser.

Delkurs 1. Introduktion till socialantropologi, 5 p

Delkursen ger en orientering i det antropologiska perspektivet på kultur och samhälle och betonar förståelsen av kulturell variation och förändring i ett globalt perspektiv. I momentet introduceras också den grundläggande begreppsapparaten samt en översiktlig teori-genomgång.

Delkurs 2. Genus, familj och socialisation i globalt perspektiv, 5 p

Delkursen ger överblick över skilda samhällsformer i ett jämförande perspektiv där genus, familj och släktskap är i fokus för de processer som skapar människan som kulturvarelse. Rituela aspekter och förändringsprocesser lyfts fram, liksom betydelsen av ålder som strukturerande princip.

Delkurs 3. Att tolka och förstå omvärlden 1 - etnografiska metoder, 5 p

Delkursen presenterar huvudsakligen kvalitativ forskningsmetodik: insamling av data genom deltagande observation och etnografiska intervjutekniker, samt betonar vetenskapsteoretiska aspekter av detta. Vidare ges undervisning om hur insamlat material systematiseras och analyseras. I momentet ingår utförandet av ett mindre fältarbete.

Delkurs 4. Makt och försörjning - globalisering och förändring, 5 p

Delkursen ger kännedom om olika maktförhållanden och försörjningssätt världen över. Tonvikt läggs på teoretiska diskussioner om vad makt är och hur den utövas, samt hur försörjningssätt i olika samhällen påverkar samhälleliga strukturer. Empiriskt fokus ligger på olika globala fenomen och förändringsprocesser i världen i dag.

SOCIALANTROPOLOGI B, 20 p, SBB005 (campus och distans)

MÅL

Efter genomgången kurs skall de studerande ha tillägnat sig fördjupade kunskaper i socialantropologisk teoribildning och metoder samt i ämnets historiska utveckling. Vidare skall de studerande kunna kritiskt granska globala förändringsprocesser. Kursen syftar dessutom till att de studerande skall fortsätta att utveckla förmågan att självständigt tillämpa antropologisk analys och metodik.

INNEHÅLL

Kursen omfattar fyra delkurser.

Delkurs 1. Världsbilder - tvärkulturella perspektiv på menings-
skapande, 5 p

Delkursen tar upp teorier kring symbolsystem, ritual och religion med tonvikt på meningsskapande processer, både i nutid och i det förflutna. Sambanden mellan politik, ekonomi och världsbild belyses utifrån ett jämförande perspektiv. I delkursen ingår också ett metodmoment i form av en ritualanalys.

Delkurs 2. Att tolka och förstå omvärlden 2 - teorihistoria och metod, 5 p

Delkursen ger utökade kunskaper i antropologins teoretiska utveckling och databildningsprocess. Vidare analyseras det antropologiska kulturbegreppet och dess historia. I delkursen ingår också läsningen av en valbar monografi (antropologisk klassiker) samt en mindre metodövning.

Delkurs 3. Globala kulturflöden med fokus på politik och ekonomi, 5 p

I delkursen problematiseras nutida förändrings- och globaliseringsprocesser med utgångspunkt i den europeiska koloniala historien. Särskild tonvikt läggs på aspekter som rör mötet mellan det "globala" och det "lokala" i ljuset av övergripande ekonomiska och politiska maktstrukturer, teorier kring nationalismens utveckling och dess förhållande till etnicitet, samt genusrelaterade aspekter av de globala förändringsprocesserna.

Delkurs 4. Globala kulturflöden med fokus på individ och samhälle, 5 p

I delkursen problematiseras relationen mellan individen och samhället i ett jämförande perspektiv. Särskilt uppmärksammas migrationsrelaterade aspekter såsom identitetsskapande processer och frågor gällande mänskliga rättigheter i ett globalt perspektiv. Delkursen avslutas med en mindre uppsatsövning där den studerande skall kunna demonstrera förmågan att bearbeta och presentera ett begränsat antropologiskt problemområde med anknytning till kursens innehåll.

SOCIALANTROPOLOGI C, 20 p, SBC003 (campus och distans)

MÅL

Efter genomgången kurs skall de studerande ha breddat och fördjupat sina kunskaper i socialantropologiska och samhällsvetenskapliga teoribildningar och analysmetoder, samt ha uppövat förmågan att självständigt genomföra ett vetenskapligt uppsatsarbete.

INNEHÅLL

Kursen omfattar tre delkurser:

Delkurs 1. Aktuell teori och metod, 5 p

I delkursen fördjupas kunskaperna i socialantropologisk och samhällsvetenskaplig teori. Vidare fördjupas kunskaper och färdigheter vad gäller antropologiska metodfrågor med speciell anknytning till etnografi och skriftlig framställning.

Delkurs 2. Fördjupning, 5 p

Delkursen avser en individuell fördjupning i ett socialantropologiskt delområde med regionalt, teoretiskt eller ämnesinriktat fokus. Delkursen redovisas i form av en promemoria som innehållsmässigt knyter an till uppsatsarbetet.

Delkurs 3. Uppsats, 10 p

Delkursen innebär författandet av en individuell uppsats som uppfyller grundläggande krav på vetenskaplighet och självständighet i behandling av materialet. Arbetet baseras huvudsakligen på litteraturstudier eller i vissa fall ett mindre fältarbete.

SOCIALANTROPOLOGI D, 20 p, SBD001

SYFTE

Kursens mål är att den studerande skall tillgodogöra sig fördjupade insikter i socialantropologisk teori och metod samt vidgad förmåga till självständig problemdiskussion och kritisk analys.

INNEHÅLL

I kursen läggs stor vikt vid att uppöva förmågan att tillämpa ämnes-teori och metod i vetenskapligt arbete. Inom kursens ram ges möjlighet till individuellt vald tematisk fördjupning. Kursen består av tre delkurser.

Delkurs 1. Teoretisk och metodisk fördjupning, 5 p

Delkursen avser fördjupning i aktuella socialantropologiska teori- och metodfrågor. Speciell tonvikt läggs vid kvalitativa analysmetoder.

Delkurs 2. Individuell fördjupning, 5 p

Delkursen innebär en individuell fördjupning i socialantropologisk teori, analys- och undersökningsmetod som relaterar till tema och problemområde som valts för uppsatsarbetet.

Delkurs 3. Uppsats, 10 p

Delkursen består i författandet av en vetenskapligt dokumenterad uppsats (examensarbete). Den skall visa på förvärvad vetenskaplig skicklighet och ge prov på förmåga att självständigt behandla problem inom ämnets forskningsområde. Uppsatsen kan utgöra ett helt nytt arbete eller utformas som en breddning och fördjupning av C-uppsatsen. Den kan också utgöra en förstudie till en kommande doktorsavhandling. Arbetet baseras normalt på litteraturstudier. Alternativt kan uppsatsen baseras på ett mindre fältarbete, kompletterat med litteraturstudier.

MEDICINSK ANTROPOLOGI A, 10 p, SBA025

SYFTE

Kursens mål är att de studerande skall

- erbjudas grundläggande kunskaper om människors syn på hälsa och ohälsa i olika delar av världen;
- erbjudas en orientering i aktuella teorier och metoder inom medicinsk antropologi;
- skapa sig en förståelse av hur den sociala och kulturella konstruktionen av medicinsk kunskap och praktik varierar mellan olika kontexter.

INNEHÅLL

Kursen består av fyra delkurser.

Delkurs 1. Introduktion, 3 poäng

De studerande tillägnar sig i denna delkurs kunskap om grundläggande begrepp inom medicinsk antropologi, såsom "illness and disease", botande och helande, kropp och medvetande, tillämpad och kritisk medicinsk antropologi, kön och genus. Delkursen fokuserar kulturmöten i olika medicinska kontexter.

Delkurs 2. Antropologiska monografier om hälsa/ohälsa, 2 poäng

De studerande får i denna delkurs öka sin bekantskap med de antropologiska teoretiska och metodologiska redskapen genom läsning av en monografi inom området medicinsk antropologi.

Delkurs 3. Medicinska teknologier i antropologisk belysning, 3 poäng

I denna delkurs får de studerande fördjupa sin kunskap kring möten mellan vårdare och patienter i dagens medicinska (hög)teknologiska verklighet. I synnerhet fokuserar delkursen på att ge ökad förståelse för hur den sociala och kulturella konstruktionen av medicinsk kunskap och praktik varierar mellan olika kontexter.

Delkurs 4. Fördjupning, 2 poäng

I denna delkurs skaffar sig de studerande fördjupade kunskaper inom ett medicinskt specialområde, som väljs i samråd med lärare, utifrån ett antropologiskt perspektiv.

INTRODUKTION TILL SOCIALANTROPOLOGI A, 5 p (campus SBA028 och distans SBA033)

MÅL

Efter genomgången kurs skall de studerande ha tillägnat sig grundläggande kunskap dels om människan som kultur- och samhällsvarelse, dels om centrala begrepp och teorier inom socialantropologin.

INNEHÅLL

Kursen ger en orientering i det antropologiska perspektivet på kultur och samhälle och betonar förståelsen av kulturell variation och förändring i ett globalt perspektiv. I kursen introduceras också den grundläggande begreppsapparaten samt en översiktlig teori-genomgång.

GENUS, FAMILJ OCH SOCIALISATION I GLOBALT PERSPEKTIV A, 5 p (campus SBA029 och distans SBA034)

MÅL

Efter genomgången kurs skall de studerande ha tillägnat sig grundläggande kunskap om hur människan skapas som kulturvarelse i ett globalt jämförande perspektiv. Vidare skall de studerande ha tillägnat sig grundläggande kunskap om genuskonstruktioner, liksom om

familj och släktskap som betydelsefulla komponenter i socialisationsprocessen världen över.

INNEHÅLL

Kursen ger överblick över skilda samhällsformer i ett jämförande perspektiv där genus, familj och släktskap är i fokus för de processer som skapar människan som kulturvarelse. Rituela aspekter och förändringsprocesser lyfts fram, liksom betydelsen av ålder som strukturerande princip.

ATT TOLKA OCH FÖRSTÅ OMVÄRLDEN 1 - ETNOGRAFISKA METODER A, 5 p (campus SBA030 och distans SBA035)

MÅL

Efter genomgången kurs skall de studerande genom ett eget mindre fältarbete ha tillägnat sig grundläggande kunskaper i de främst kvalitativa metoder som används inom antropologin. Vidare skall de studerande ha fått kännedom om de vanligaste teorierna om hur man går tillväga för att inhämta kunskap och uppnå bestämda mål inom ämnet.

INNEHÅLL

Kursen presenterar huvudsakligen kvalitativ forskningsmetodik: insamling av data genom deltagande observation och etnografiska intervjutekniker, samt betonar vetenskapsteoretiska aspekter av detta. Vidare ges undervisning om hur insamlat material systematiseras och analyseras. I kursen ingår utförandet av ett mindre fältarbete.

MAKT OCH FÖRSÖRJNING - GLOBALISERING OCH FÖR- ÄNDRING A, 5 p (campus SBA031 och distans SBA036)

MÅL

Efter genomgången kurs skall de studerande ha tillägnat sig grundläggande kunskap om teorier om makt, politik och ekonomi i ett globalt jämförande perspektiv. Vidare skall de studerande ha fått kännedom om olika globala fenomen, till exempel etniska konflikter och populärkultur, samt om de förändringsprocesser som globaliseringen ger upphov till världen över.

INNEHÅLL

Kursen ger kännedom om olika maktförhållanden och försörjningssätt världen över. Tonvikt läggs på teoretiska diskussioner om vad makt är och hur den utövas, samt hur försörjningssätt i olika samhällen påverkar samhällliga strukturer. Empiriskt fokus ligger på olika globala fenomen och förändringsprocesser i världen i dag.

STUDENTINTRODUKTION - en snabbstart till framgångsrika studier för den "gröna studenten"

När jag började studera på högskolan direkt efter avslutade studier på gymnasiet hade jag inte någon som helst kunskap om vad som förväntades av mig som student, hur studierna skulle bedrivas eller hur studentrollen på högskolan skilde sig från elevrollen. Det jag uppfattat var att högskolestudierna skulle komma att vara mycket mer självständiga och att proven var mycket svårare än tidigare. Snabbt stod det klart att även lästrycket var betydligt hårdare än på gymnasiet. Nästan all litteratur var dessutom på engelska.

Innan den första tentan spreds snabbt ryktet om hur 70% av studenterna terminen innan inte klarat av att få godkänt, vilket ledde till en utbredd nervositet hos många av de gröna studenterna som för första gången blev bekanta med "salskrivningen".

Vilka grundläggande råd kunde ha hjälpt mig med att snabbare kunna bedriva mer framgångsrika studier ända från början, frågade jag mig lite senare i mina studier. Med utgångspunkt i detta har jag sammanställt några mycket enkla men kanske inte för alla självklara råd för dig som är ny på högskolan.

1. *Sätt hållpunkter, skapa egna tidscheman.* Utgå från delkursschemat och komplettera detta med mer personliga mål. Hur mycket jag ska hinna med varje dag, vad jag ska läsa/sammanfatta för att hinna läsa igenom all kurslitteratur i någorlunda god tid före hemskrivningen, eller - om det är en saltenta - vad jag bör vara klar med ännu tidigare för att i lugn och ro hinna läsa igenom sammanfattningar och annat inför denna.
2. *"Varför anteckna på föreläsningarna när det står i böckerna".* Det är viktigt att anteckna! Anteckna mer utförligt än vad du tror att du behöver, detta ger en bra grund när du sedan läser litteraturen (igen). En av mina medkursare påpekade under en A-kurs att han inte behövde anteckna, eftersom han kom ihåg allt som sades under en lektion. Detta visade sig sedan inte hålla hela vägen fram och även han satt slutligen och antecknade. Omläsningar ger dessutom olika tolkningar över tid. Det jag inte förstår direkt, förstår jag kanske bättre längre fram, eller ändrar åsikt om.

3. *"När jag läst boken kommer jag sedan ihåg den"*. Inte troligt, i alla fall inte mer ingående. Sammanfatta de böcker och artiklar som du läser. Om de är på engelska kan det även vara bra att översätta sammanfattningarna. Skriv ner vad som avhandlas på varje sida eller över några sidor.
4. *"Jag läser väl det som jag måste"*. Arbeta på att få bort känslan av att det viktigaste målet med studierna är att klara tentan och få betyg. Försök att få en mer personlig anknytning till studierna. Det här är en frivillig aktivitet som jag gör för att jag vill lära mig nya saker och få nya perspektiv på världen. Låt litteraturen nå dig. Begränsa dig inte av schemat när det gäller att läsa om det som kursen avhandlar. Leta aktivt efter kompletterande litteratur vid behov. Som jämförelse kan det vara bra att tänka på att man som doktorand själv lägger upp sitt inläsningsschema och skriver sina egna uppsatser efter varje 5-poängskurs, dvs extremt självständiga studier. Som doktorand är det upp till mig själv om jag vill läsa något, skriva något och när jag gör det. Jag söker efter böcker och artiklar som jag tror jag behöver för min egen forskning och läser det jag tror kan vara relevant för min kunskapsbildning. På grundutbildningen förväntas du inte arbeta fullt så självständigt men det skadar inte att ta detta med självständighet på allvar och vänja sig vid att söka efter litteratur på egen hand.
5. *Hur ska jag kunna lära mig/komma ihåg allt?* Självklart går det inte att memorera allt som står i böckerna under en kurs. Föreläsning-anteckningarna kompletterade med sammanfattningar av den genomlästa litteraturen räcker långt. Det viktigaste här är dock egentligen inte att kunskapen sparas tillräckligt länge för att kunna betygsättas, utan att det är givande i ett mycket längre perspektiv. Här kommer vi in på en mycket viktig del, nämligen föreställningen om att...
6. *"Kunskap sparas i huvudet"*. Kunskap är inte bara något som sparas i huvudet. Tänk dig för innan du säljer den gamla kurslitteraturen och/eller slänger föreläsninganteckningarna. Vad har du då kvar av en kurs i slutet av en termin? Inte mer än ett betyg i värsta fall.
7. *Den viktigaste kunskapen sparas inte heller i större "kompleta helheter"* utan snarare i mindre fragment. Dvs man lär sig att det är viktigt att få ett nytt sätt att se på världen och att komma ihåg fakta, men ännu mer viktigt är egentligen att komma ihåg betydande

fragment eller vissa hållpunkter. Exempelvis kunskap om ungefär vilka teoretiker som kan vara relevanta att läsa när man intresserar sig för en viss fråga/ämne, vilken bok eller böcker som kan vara intressanta att återvända till när man senare skriver om en viss fråga. Alltså: jag vet kanske inte exakt vad jag hört sägas om globalisering men jag vet ungefär var jag läst det och var jag bör leta efter det.

8. *Mer praktiskt handlar det även om att systematisera och spara föreläsninganteckningar, sammanfattningar samt kopierade artiklar. Det kan även vara mycket smart att skapa en excelfil eller liknande över de böcker och artiklar man äger och har läst. Högar av handskrivna papper och osorterade kopior av artiklar är i förlängningen inte till någon större hjälp.*

SAMMANFATTNING hållpunkter:

- Sammanfatta böcker, anteckna på föreläsningar och komplettera dessa med att läsa i litteraturen.
- Tänk på hur du ska kunna lära dig/komma ihåg det mesta.
- Frivillighet. Det jag själv vill, det roliga jag vill göra, det som ger mig kunskap på sikt i motsats till att läsa för betyg.
- Inget tvång? Läs ändå utöver det som kursplanen anger, låt litteraturen nå dig.
- Tänk på hur du bäst samlar in det du lärt dig. Lagring av kunskap i/utanför huvudet.
- Arbeta systematiskt. Planera tid, tentainläsning, samla ibland material utöver det som ingår i kurslitteraturen.

Christina Hedblom, doktorand i socialantropologi



HÖGSKOLAN
Dalarna

Institutionen för Kultur, Media, Data
Campus Lugnet
www.du.se/socialantropologiamnet